

Роль сім'ї у розвитку мовлення дітей

*Будьте разом з дитиною.
Пізнавайте, грайте і розвивайтеся.
Тільки при спільній діяльності дитина
правильно сприйме навколишню дійсність.
Л. С. Вигодський*

Дитина не народжується зі сформованим мовленням. Оволодіння мовою це складний, багатосторонній психічний процес. Її поява залежить від багатьох факторів. Мовлення починає формуватися лише тоді, коли головний мозок, слух, мовленнєвий апарат досягнуть певного рівня розвитку.

Всі навички здобуваються в сім'ї, в тому числі і навик правильної мови. Мова дитини формується на прикладі мови рідних і близьких їй людей: матері, батька, бабусі, дідуся.... Існує глибоко неправильна думка про те, що звуковимовна сторона мовлення дитини розвивається самостійно, без спеціального впливу і допомоги дорослих, ніби дитина сам поступово опановує правильну звуковимову. Насправді ж невтручання в процес формування мовлення майже завжди тягне за собою відставання в розвитку. Мовні недоліки, закріпившись у дитинстві, з великим трудом долаються в наступні роки. Розумна сім'я завжди намагається впливати на формування дитячого мовлення, починаючи з самих ранніх років життя. Дуже важливо, щоб малюк з раннього віку чув мовлення правильне, чітке, на прикладі якого сформується його власне мовлення, а батьки правильно оцінювали його мовленнєвий розвиток.

Гарне і правильне мовлення - найважливіша умова всебічного повноцінного розвитку дітей. Чим багатша і правильніша у дитини мова, тим легше їй висловлювати свої думки, тим ширша її можливість в пізнанні навколишньої дійсності, змістовніші і повноцінніші відносини з однолітками і дорослими, тим активніше здійснюється її психічний розвиток. Тому так важливо піклуватися про своєчасне формування мовлення дітей, про його чистоту й правильність.

Батьки просто зобов'язані знати, яке величезне значення для дитини має мова дорослих, і як саме потрібно розмовляти з маленькими дітьми. Дорослі повинні говорити правильно, не перекручуючи слів, чітко вимовляючи кожен звук, не поспішати, не «з'їдати» складів і закінчень слів. Абсолютно недоречно «підробка» під дитяче мовлення, яка нерідко гальмує розвиток. Якщо дорослі не стежать за своїм мовленням, то до вуха дитини багато слів долітають спотворено «диви» замість «дивись», «мона» замість «можна», «зажди» замість «зачекай» і т. д.

Особливо чітко треба вимовляти незнайомі, нові для дитини і довгі слова. Звертаючись безпосередньо до сина або доньки, ви спонукаєте їх відповідати, а вони мають можливість уважно прислухатися до вашого мовлення.

Мова дорослих - приклад для дітей. У розмові діти використовують не тільки інтонацію дорослих, але навіть їх манеру говоріння. Тому дорослим потрібно стежити за своїм мовленням не тільки в розмові з дітьми, але і в розмові між собою в присутності дітей. Багато значить, коли в родині дружні відносини, розмовляють спокійно, ввічливо, ласкаво і дитина не чує грубого слова.

В сім'ї для дитини потрібно створювати такі умови, щоб вона відчувала задоволення від спілкування з дорослими, отримувала від них не тільки нові знання, але і збагачувала свій словниковий запас, вчилася правильно будувати речення, чітко вимовляти звуки, цікаво розповідати.

Своєчасний розвиток мовлення перебудовує всю психіку малюка, дозволяє йому більш усвідомлено сприймати явища навколишнього світу. Щоб дитина змогла отримати більше і різноманітнішу інформацію про навколишній, дорослі, повинні допомогти їй у цьому. Розширюючи коло уявлень дитини про оточуючі предмети і явища, розмовляючи з нею на різні побутові теми, близькі і доступні розумінню малюка, батьки тим самим не тільки розширювати її кругозір, але і сприяти оволодінню правильним мовленням.

Правила, які потрібно пам'ятати:

- ✓ Якщо до Вас звернулися із запитанням, відповідайте ввічливо, повним реченням. Чітко вимовляйте слова і звуки, говоріть так, щоб було зрозуміло.
- ✓ Уважно вислуховуйте поради старших – так і Вас будуть вислуховувати Ваші діти.
- ✓ Вітайтеся при зустрічі з друзями, знайомими і привчайте це робити свого малюка. Слова вітання і прощання промовляйте з посмішкою, доброзичливо – те ж саме буде робити Ваш малюк.
- ✓ Вчіть дитину звертатися до дорослих на «Ви».
- ✓ Постійно використовуйте чарівні слова: «будь ласка», «дякую», «прошу», «вибачте», «усього найкращого»..
- ✓ Не розмовляйте голосно у транспорті, на вулиці – так само буде чинити і Ваш малюк.

Пам'ятайте,
гарні результати досягаються
тривалом і наполегливою працею!

